

Migracije: debata

Autorica: Zorana Matićević

TEMA

Debata: Trebam ili ostati ili otići?

Dobna skupina: 17/18 godina

KONTEKST

Migracije su značajan društveni fenomen koji stoga predstavlja i važan predmet interesa u sociologiji. Primarno, migracije je važno proučavati jer postoje otkad je čovječanstva, postojale su kroz povijest te su prisutne i u modernome društvu. Drugo, migracije imaju veliki utjecaj i posljedice na suvremeno društvo. Posljednje, iz migracija proizlaze novi društveni izazovi i dileme koje je potrebno istražiti i za njih pokušati pronaći rješenje.

Moderno društvo, a osobito zemlje u tranziciji suočavaju se s dodatnim problemom, a to je da mladi napuštaju zemlju iz brojnih razloga pri čemu su mnogi od njih visoko obrazovani („odljev mozgova“). Statistički podatci su poražavajući i pokazuju da svaka od zemalja u tranziciji godišnje izgubi jedan grad. Ovo je tema koja se direktno tiče mladih stoga se pretpostavlja da je debata najefikasnija metoda za osvrt na ovu problematiku.

Stoga je važno:

- definirati proces migracija i prepoznati prisutnost ovog fenomena u modernome društvu;
- istaknuti kako se migracije razvijaju u posljednjih trideset godina;
- navesti uzroke i posljedice ovog fenomena;
- naglasiti pitanja, dileme, izazove i probleme mladih vezano uz migracije;
- u raspravu uključiti znanje i stavove koji su bazirani na osnovnim civilizacijskim vrijednostima, , ali i raspravljati o migracijama kroz osobnu perspektivu razmišljajući i osmišljavajući planove o budućnosti.

CILJEVI

- ponoviti, usvojiti i primijeniti ono što je već naučeno o migracijama;
- prepoznati važnost migracija za preživljavanje i razvoj ljudskog društva;
- vježbati sociološko opažanje društvenih fenomena, sociološku imaginaciju, i uočavanje veza između uzroka i posljedica migracija;
- istaknuti pitanja, dileme, izazove, probleme vezane uz život mladih u zemljama tranzicije i potrebe koje je potrebno adresirati;
- istaknuti načine na koje se problemi vezani uz migracije mladih u zemljama tranzicije mogu riješiti;

- istaknuti mogućnosti za uključivanjem mladih u problematiku migracija u modernom društvu;
- potaknuti razumijevanje izbjeglica: njihovih prava, obaveza, mogućnosti i poteškoća, razloga zbog kojih napuštaju svoje zemlje itd.;
- potaknuti promicanje empatije s izbjeglicama kroz povezanost s osobnom pozicijom u zemlji tranzicije;
- stjeći iskustvo i uvid u metodu debate i usvojiti znanje o tome kako voditi debatu;
- povećati sposobnost sažimanja stavova, suočavanja s anksioznošću od javnog nastupa;
- razviti debatne vještine kao što su stvaranje argumenata koji se sastoji od izjave + objašnjenja + dokaza/primjera;
- steći iskustvo i uvid u stajališta drugih ljudi;
- naučiti se ponašati u skladu s pravilima asertivne komunikacije;
- naučiti poštivati protivnika te integritet i dostojanstvo drugih ljudi;
- upoznati se s on-line anketama i analizama podataka.

MATERIJALI I OPREMA:

- Olovka i papir
- Pristup internetu
- Aplikacija za izradu anketa (npr. Google Forms, SurveyMonkey...)
- Radni materijal vezan uz strukturu i pravila debate
- Sat za mjerenje vremena.

METODOLOGIJA:

- Zadatak za domaću zadaću: popunjavanje ankete vezane uz temu te analiza podataka kako bi se učenici/sudionici upoznali s odgovorima drugih učenika/sudionika i statistikom
- Pripremanje slučaja koji se zastupa te upoznavanje kako voditi debatu, kako prezentirati i osmisliti argument
- Debata
- Evaluacija, refleksija/diskusija

Pregled aktivnosti (proces)

Trajanje: 45 minuta

Pažnja: Aktivnosti za pripremu/nekoliko dana prije nastavne jedinice

Nastavnik-ca/edukator-ica zamoli učenike/sudionike da popune anketu koju je nastavnik-ca/edukator-ica unaprijed pripremio/la (primjeri pitanja za anketu nalaze se na kraju ovog dokumenta). Učenicima/sudionicima treba biti omogućen uvid u statistički prikaz odgovora te odgovore trebaju samostalno interpretirati i primijeniti u debati.

Nastavnik-ca/edukator-ica osigurava da svaki učenik/sudionik dobije radni materijal vezan uz strukturu debate koji se nalazi niže u ovom dokumentu. Nastavnik-ca/edukator-ica u suradnji s učenicima/sudionicima odlučuje tko će sudjelovati u debati, tko će mjeriti vrijeme i tko će biti publika. Potrebno je imati 6 govornika koji su raspoređeni u dva tima, jedan je afirmativni, a drugi negativni.

Uvod: 5 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da zauzmu svoje pozicije.

Tema: Trebam li ostati ili otići?

Rezolucija: Kada bi ovaj dom bio mlada osoba u zemlji u tranziciji, ovaj dom bi napustio zemlju.*

**ovaj dom je termin koji se uobičajeno koristi u debati*

Središnji dio: 25 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica podsjeća učenike/sudionike da sudjeluju u aktivnosti u skladu sa svojim ulogama.

Debata se odvija niže navedenim redoslijedom.

TKO	AKTIVNOST	VRIJEME/minute
A1	GOVOR	2,5
N3 ► A1	unakrsno ispitivanje	1,5
N1	GOVOR	2,5
A3 ► N1	unakrsno ispitivanje	1,5
A2	GOVOR	2,5
N1 ► A2	unakrsno ispitivanje	1,5
N2	GOVOR	2,5
A1 ► N2	unakrsno ispitivanje	1,5
PUBLIKA ► A1,A2,A3,N1,N2,N3	unakrsno ispitivanje	2,5
A1,A2,A3/N1,N2,N3	konzultacije	2,5
A3	završni govor	1,5
N3	završni govor	1,5
		24

Završni dio: 15 minuta

Nastavnik-ca/edukator-ica se obraća učenicima/sudionicima s ciljem poticanja refleksije:

- Jesu li argumenti izloženi u debati imali utjecaja na vaše mišljenje o tome treba li mlada osoba napustiti zemlju? Jeste li stekli neka nova znanja ili vještine tijekom debate?
- Kako procjenjujete metodu debate općenito?
- Kako procjenjujete svoju uključenost u debatu, jeste li zadovoljni svojim nastupom?

Nastavnik-ca/edukator-ica poziva učenike/sudionike da si međusobno postavljaju pitanja vezano uz temu.

Završno, nastavnik-ca/edukator-ica zahvaljuje učenicima/sudionicima na trudu i sudjelovanju.

Struktura debate

WHO	ACTIVITY	TIME / minutes
A1	GOVOR	2,5
N3 ► A1	unakrsno ispitivanje	1,5
N1	GOVOR	2,5
A3 ► N1	unakrsno ispitivanje	1,5
A2	GOVOR	2,5
N1 ► A2	unakrsno ispitivanje	1,5
N2	GOVOR	2,5
A1 ► N2	unakrsno ispitivanje	1,5
PUBLIKA ► A1,A2,A3,N1,N2,N3	unakrsno ispitivanje	2,5
A1,A2,A3/N1,N2,N3	konzultacije	2,5
A3	ZAVRŠNI GOVOR	1,5
N3	ZAVRŠNI GOVOR	1,5
		24 UKUPNO

A1 KONSTRUKTIVNI AFIRMATIVNI GOVOR

- Govor bi trebalo pripremiti u pisanom formatu, ali ga se ne bi trebalo čitati prilikom izlaganja.
- Cijeli tim treba biti uključen u pripremnu fazu govora odnosno slučaja.
- Govor mora biti jasan i cijeli slučaj treba biti razumljiv i imati strukturu, treba nabrojati sve argumente.
- Na početku govora govornik treba predstaviti sebe i svoj tim.
- Potrebno je definirati pojmove koji se koriste tijekom debate (npr. što znači napustiti zemlju).
- Treba obrazložiti plan akcije i razloge zbog kojih se određeni stav zastupa te kako će određene akcije doprinijeti rješavanju problema.

N1 KONSTRUKTIVNI NEGATIVNI GOVOR

- Potrebno je istaknuti točku sukoba odnosno gdje postoji neslaganje s afirmativnom grupom.
- Tim odlučuje koji će dio argumenta izloženog od strane afirmativne grupe napadati (izjavu, objašnjenje ili primjer/dokaz).

A2, N2 REKONSTRUKTIVNI GOVOR, AFIRMATIVNI I NEGATIVNI

Cilj ovog govora je rekonstruirati slučaj koji je već iznesen u prvom govoru kroz:

Odgovor na napad:

- odgovaranje na svaki argument koji je suprotna strana iznijela, a argument se pobjeđuje tako što se npr. ukaže na logičke pogreške, na nedostatak dokaza/primjera, nepovezanost argumenata, na argumente koji su obojeni predrasudama, koji su ekstremni i kontradiktorni u datim izjavama;
- dovodenje u pitanje kredibiliteta, kompetencija i objektivnosti autoriteta na koje se protivnički tim pozivao u govoru (npr. izvor informacija, osobe...);

- ukazivanje na druge moguće autoritete koji idu u prilog vlastitom slučaju;
- ukazivanje na potencijalnu štetu koja proizlazi iz slučaja protivničkog tima;
- dovođenje u pitanje upotrebljenih analogija.

Proširivanje slučaja:

- ako je argument iz prvog govora bio napadnut onda se na taj napad treba odgovoriti tako da se na izneseni argument u prvom govoru doda novo objašnjenje, primjer/dokaz ili doda novi argument povrh staroga.

Ne postoji gotovo rješenje za dobar odgovor na napad jer u velikoj mjeri ovisi o konkretnoj situaciji!

Ovaj govor ne bi smio biti ponavljanje prvog govora.

U ovom govoru treba sažeti osnovne razlike između timova.

A3, N3 ZAVRŠNI GOVOR

- Završni govor treba biti sažetak cijelog slučaja, on predstavlja neku vrste retrospektive svega onoga što je bilo spomenuto tijekom debate, ali ne smije biti ponavljanje prethodnih govora već analiza svega izrečenog.
- Potrebno je ukazati na prednosti vlastitog slučaja i slabosti protivničkog slučaja.
- U ovom govoru potrebno je istaknuti točke neslaganja/sukoba.
- U ovom govoru ne smiju se iznositi novi argumenti jer poslije tog govora ne postoji mogućnost protivnika da na njih odgovori.

UNAKRSNO ISPITIVANJE

- Unakrsno ispitivanje služi razjašnjavanju nejasnoća i isticanju slabosti u argumentima protivničkog tima. Ovo je jedini deo debate u kojem postoji prilika direktno se obratiti članovima drugog tima i od njih zatražiti preciznije definicije, razjašnjenje onoga što je spomenuto tijekom debate.
- Unakrsnim ispitivanjem razotkrivaju se slabe točke protivničkog slučaja, naglašavaju kontradiktornosti koje su iznijete u toku debate te ističu nepovoljne posljedice protivničkog slučaja.

SUGESTIJE ZA ISPITIVAČE

- Ispitivači ne bi trebali biti svadljivi ili uvredljivi.
- Ako odgovor traje predugo, može se pristojno prekinuti osobu koju se ispituje.
- Ispitivač bi trebao biti svjestan odgovora koji slijede. Odvjetnici kažu da ne postavljaju pitanja u sudnici za koja unaprijed ne znaju odgovor. To u debati nije uvijek moguće, ali ovaj princip treba imati na umu.
- Pitanja trebaju biti jezgrovita i direktna.
- Ispitivaču je dozvoljeno dovršiti ispitivanje prije isteka vremena.

SUGESTIJE ZA ONE KOJIMA JE PITANJE UPUĆENO

- Odgovori trebaju biti jasni, precizni, iskreni i pristojni.
- Trebalo bi odgovarati tako da se ojača vlastiti slučaj i kada je moguće ponoviti svoje argumente.
- Nije poželjno izbjegavati odgovor na pitanje jer se to tumači kao slabost, nemoć da se obrani slučaj.
- Potrebno je ukazati na sugestivna pitanja, ako su takva postavljena, osobito ako se zahtjeva odgovor s DA ili NE, što je u ovakvim situacijama nemoguće.

OSNOVNA PRAVILA DEBATE

- Debatanti trebaju biti okrenuti prema publici i pokušati s njima ostvariti kontakt oči u oči.
- Kada započne govor ili unakrsno ispitivanje konzultacije više nisu dozvoljene. Konzultacije su dozvoljene jedino između govora/unakrsnog ispitivanja i u za to predviđeno vrijeme prije završnog govora.
- Od debatanta se očekuje da je pristojan i obziran u pogledu odabira riječi i ponašanja.

ARGUMENT nije argument ako ne sadrži sva tri elementa:

- IZJAVA
- OBJAŠNJENJE
- DOKAZ/PRIMJER

PRIMJERI PITANJA ZA ANKETU

Planiraš li napustiti _____?

1. Da, čim završim srednju školu.
2. Da, čim završim fakultet.
3. Ne, o tome uopće ne razmišljam.
4. Ne, ali tko zna.
5. Možda, moram o tome razmisliti.
6. Ne.
7. Volio/ljela bih, ali bojim se da neću uspjeti.
8. Volio/ljela bih ostati u ____, ali bojim se da to neće biti moguće.
9. Nemam ništa protiv napuštanja _____.

Zbog kojih razloga bi po tvom mišljenju ljudi trebali napustiti _____?

1. Obrazovnih
2. Egzistencijalnih
3. Profesionalnih
4. Političkih
5. Ekoloških
6. Znatiželjnosti i avanturizma
7. Ambicije
8. Sportskog angažmana
9. Ne znam

Koje probleme smatraš najvećim u svojoj zemlji?

1. Korupcija
2. Vladavina moći umjesto vladavine prava
3. Kršenje ljudskog dostojanstva
4. Slabo plaćeni poslovi
5. Diskriminacija
6. Vladavina nesposobnih
7. Kriminalitet
8. Nezaposlenost
9. Nemogućnost napredovanja u karijeru
10. Političke prijetnje i prijetnja ratom
11. Neokolonijalizam
12. Ekološke opasnosti
13. Drugo

Što očekuješ od života u drugoj zemlji?

1. Izostanak korupcije
2. Vladavinu prava umjesto vladavine moći
3. Poštivanje ljudskog dostojanstva
4. Dobro plaćeni posao
5. izostanak diskriminacije
6. Vladavinu kompetentnih
7. Sigurnost i zaštitu
8. Posao
9. Mogućnost napredovanja u karijeri
10. Mogućnost napredovanja u obrazovnom smislu
11. Stanje dobrobiti
12. Održivi razvoj
13. Drugo

Ako se planiraš seliti, na koji kontinent bi to bilo?

1. Europa
2. Azija
3. Afrika
4. Australija
5. Južna Amerika
6. Sjeverna Amerika

Ako se planiraš preseliti u koju zemlju bi se preselio/la?

PRILAGODBA ZA ONLINE OKRUŽENJE

Postoji nekoliko koraka koje je potrebno slijediti kako bi se ova lekcija pripremila za korištenje u online obrazovnom okruženju.

Pripreme aktivnosti - nekoliko dana prije lekcije anketu koju je potrebno ispuniti prije nastave treba staviti na neku od online platformi za ankete. Online verzija radnog materijala STRUKTURA DEBATE, uključujući zadatke/podjele uloga, može se lako dostaviti studentima putem online načina komunikacije (e-mail, učionica, online sastanci itd.). Na studentima je da odaberu instrument za online timski rad u pripremi debatnog slučaja. Na primjer: Zoom sobe za grupni rad, jedna za afirmativni tim i druga za negativni tim. Edukator može ući u obje sobe za grupni rad kako bi olakšao radni proces i pružio podršku kada je potrebna.

Glavna aktivnost - Debata se može provesti putem online sastanaka. Aktivnost studenata i edukatora je praktički ista, kao i njihove odgovornosti. Na primjer, edukator će omogućiti govorniku da govori i utišati ostale itd. Aktivnost evaluacije može se provesti verbalnom raspravom ili pisanjem komentara ili odgovora u bočnu traku za chat, na bijeloj ploči ili korištenjem nekog drugog alata koji edukator smatra najprikladnijim za tu svrhu. Nisu potrebne druge prilagodbe.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Sadržaj ovih materijala ne odražava službeno mišljenje Europske unije.
Odgovornost za informacije i stavove izražene u materijalima u potpunosti leži na autoru(ima).